

Introduksjon – bakgrunn for utredningsarbeidet

Ida Stenbråten Harildstad

Webinar for kommuner og lokale aktører 11.09.2020

Bærekraftsmålene – det politiske hovedsporet

Agenda 2030 er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Den politiske overbygningen for regjeringens arbeid nasjonalt og internasjonalt.

17 hovedmål med 169 delmål.

Globale mål som gjelder alle land og dermed krever nasjonal oppfølging.

Bærekraftsmålene – status i Norge 2020

Gjennom rapporten *One year closer* rapporterer Norge på sin måloppnåelse på de globale målene til FN og internasjonale partnere.

Norge er et velfungerende samfunn med høyt inntektsnivå, gode offentlige tjenester og små forskjeller mellom folk. Speilbildet av gode inntekter og høyt forbruk er at vi skårer dårligere på de bærekraftsmålene som handler om klimautslipp og ressursbruk.

Statistisk Sentralbyrå har samlet norske tall for de globale indikatorene på nettsiden www.ssb.no/sdg.

Alle departement rapporterer på status og nasjonal innsats for å nå de globale målene i statsbudsjett samt i nasjonalbudsjettet.

I 2020 ble det bestemt at det skal utarbeides en nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene, ledet av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup.

Foto: Dropbox

Bærekraftsmålene – lokal og regional innsats

Fylkeskommuner og kommuner har ansvaret for samfunns- og arealplanleggingen, og har dermed gode verktøy for å dreie den regionale og lokale utviklingen i bærekraftig retning.

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging uttrykker regjeringen en forventning om at bærekraftsmålene legges til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Regjeringen legger vekt på at arbeidet med å realisere bærekraftsmålene sikres bred forankring gjennom den regionale og kommunale planleggingen.

Mange kommuner og fylkeskommuner har allerede tatt i bruk bærekraftsmålene, enten i arbeidet med å bygge nye kommuner etter sammenslåing, eller for å styrke og utvikle styringssystem og planlegging i eksisterende kommuner.

Utredning – hvordan ivaretas bærekraftmålene i kommunal og fylkeskommunal planlegging?

Formålet med utredningen har vært å få oversikt over status, erfaringer og behov for videre utviklingsarbeid.

Forskerteamet har:

- Kartlagt hvilke metoder, modeller og verktøy som finnes for bruk av bærekraftmålene i norsk kommunal og regional planlegging, samt relevant internasjonal litteratur om temaet
- Samlet erfaringer om hvordan norske kommuner og fylker arbeider med bærekraft og bærekraftmålene i sin planlegging
- Vurdert ulike verktøy i sammenheng med eksisterende planprosesser og planverktøy gjennom plan- og bygningsloven, og undersøkt hvilke verktøy som er best tilpasset de behovene som kommuner og fylker har i dag, om det er behov for å sette i gang videre utviklingsarbeid

Foto: Dropbox

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Oppfølging – hva skjer fremover?

Oppfølging av bærekraftsmålene nasjonalt

- Bærekraftsminister Nikolai Astrup har ansvar for å koordinere Norges samlede oppfølging av bærekraftsmålene. Oppfølging av bærekraftsmålene er integrert i regjeringens ordinære politiske arbeid, og koordinering og rapportering på de 17 målene og underliggende delmålene følges opp av fagdepartementene.
- I tillegg jobbes det med en stortingsmelding med **nasjonal handlingsplan for bærekraftsmålene**, som vil fremlegges våren 2021. Planen skal konkretisere arbeidet med bærekraftsmålene og tilpasse det til norske forhold og utfordringer. Det vil på sikt også utarbeides nasjonale indikatorer.
- Virksomheter og organisasjoner i alle samfunnssektorer inviteres nå til å bidra med innspill til handlingsplanen, delta på innspillmøter eller dele egne erfaringer. Se mer informasjon her: <https://berekraft.regjeringen.no/>

Bærekraftsmålene i planlegging etter pbl

- Planprosessene og planverktøyene i plan- og bygningsloven vurderes som godt egnet for å arbeide med bærekraftsmålene regionalt og lokalt, både for å sette overordnede mål og for å gjøre konkrete prioriteringer. Sammenhengen til økonomiplan og budsjett er også viktig.
- Nordlandsforskningens utredning (kartlegging av erfaringer, verktøy og analyser) deles og formidles – blant annet gjennom disse webinarne – og følges videre opp i forskningsprosjektet *Field of goals*.
- KMD vil også innarbeide erfaringer og råd om å jobbe med bærekraftsmålene i planlegging i vår planveiledning.
- Mange av de utfordringene/barrierene som denne undersøkelsen viser at kommuner og fylkeskommuner opplever knyttet til dette arbeidet er kjente også i andre sammenhenger (som tid, kompetanse, kapasitet) og følges også opp i andre pågående prosesser.
- KMDs planavdeling vil arbeide med å styrke bruken av bærekraftsmålene i planleggingen i dialog og samarbeid med andre aktører.

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet